

Učenici 8. razreda pod vodstvom profesorice Hrvatskog jezika Marine Tomić istraživali su Blackout poeziju.

Blackout poezija: Zatamni suvišno, otkrij poetično

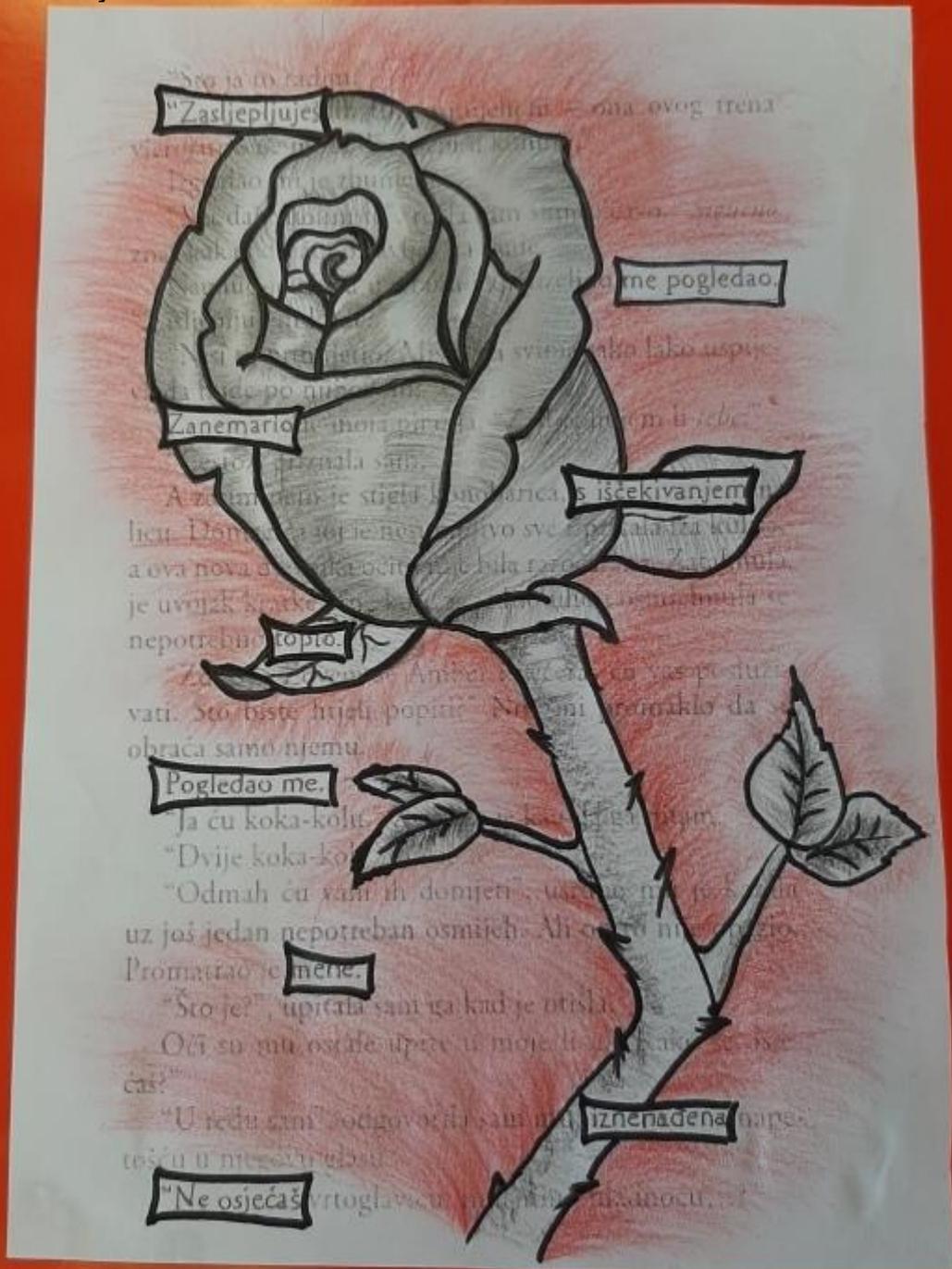
Blackout poezija je **podvrsta nađene i konkretne poezije** zato što se u njoj pjesništvo kombinira s vizualnim elementom pjesme (kao u konkretnoj poeziji), a istovremeno ova pjesma nastaje “recikliranjem” već postojećih tekstova (kao u nađenom pjesništvu). Naziv *blackout* (“zacrnjenje”) dolazi od prepoznatljivog vizualnog izgleda koji ova vrsta pjesama poprima nakon pretvorbe već gotovoga teksta u novu pjesničku cjelinu. *Blackout* pjesma izrađuje se **tako da se uzme stranica nekog već postojećeg teksta** (proze ili poezije, beletristike ili publicistike – nebitno), a zatim se **u tom tekstu odabiru riječi** koje će sačinjavati novu, neovisnu misaonu cjelinu, **dok se ostatak nepotrebnih riječi zacrnjuje** (ili precrtava) pisaljkom (najčešće markerom).

Jedino pravilo u izradi *blackout* pjesme jest to da se **u tekst ne dodaju vlastite nove riječi ili slova**, već da se koriste isključivo postojeći tekstualni elementi. Pri tom je moguće spajati dijelove različitih riječi, kao i riječi iz različitih rečenica, ili i cijele rečenice izvučene iz prvotnog konteksta.

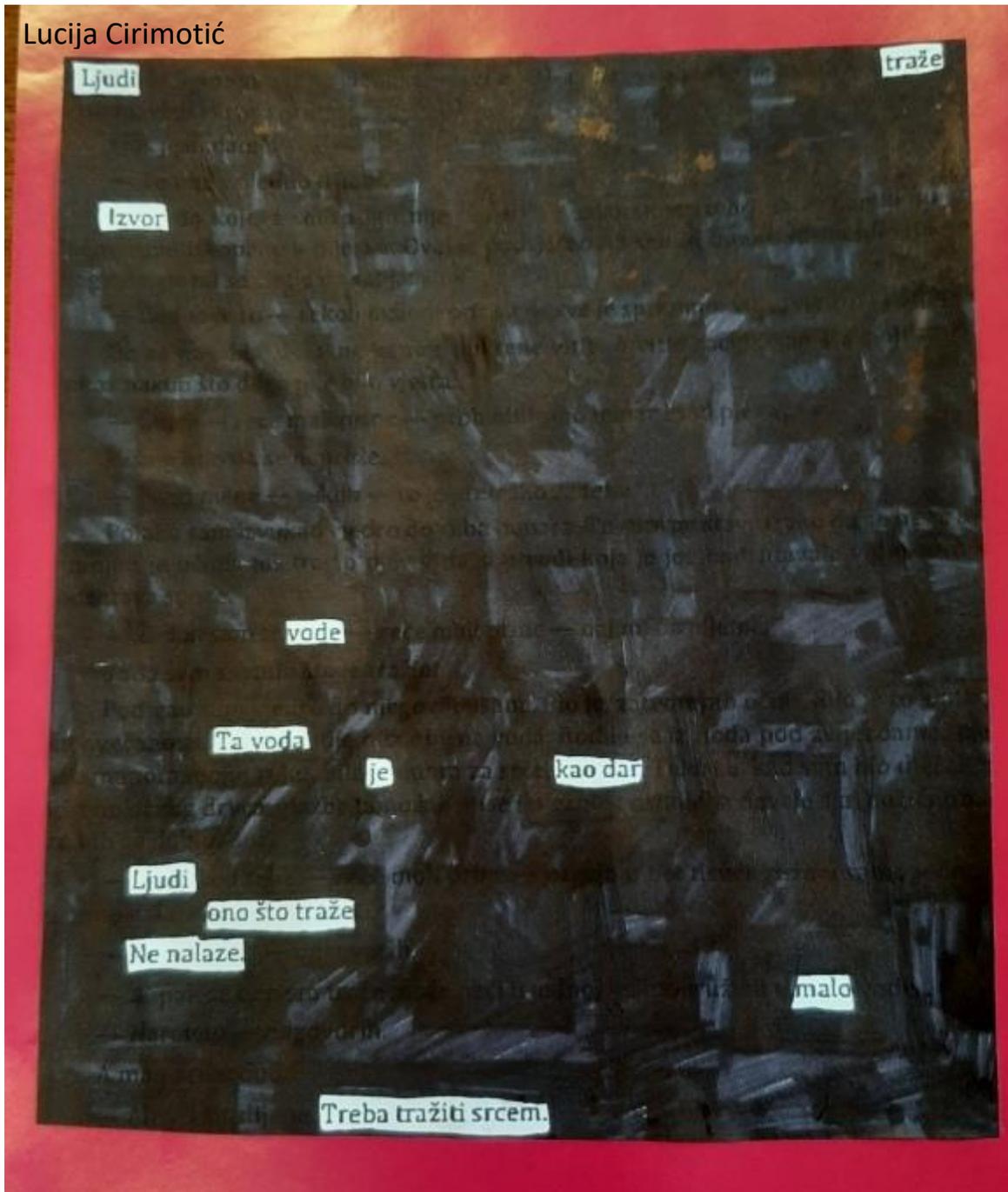

David Topić

Lucija Cirimotić

Ljudi

traže

Izvor

vode

Ta voda

je

kao dar

Ljudi

ono što traže

Ne nalaze.

malo

Trebalo tražiti srcem.

"Amos!" usklikne gospodin Weasley. Smijeseći se, zagradi dugim konacima prena muskareću koji ga je dozivao. Ostali su ga sljedili.

Gospodin Weasley rukovao se s ručnim čarobnjakom četkasto smeđe brade koji je u drugoj ruci držao staru čizmu pljesniva izgleda.

"Društvo ovo je Amos Diggory", reče gospodin Weasley. "Radi u Odjelu za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja. A vjerujem da već poznajete njegovu sina, Cedricu."

Cedric Diggory bijaše izrazito pristao mladić od otprilike sedamnaest godina. Bio je kapetan i tražak metlobojske ekipe doma Hufflepuff u Hogwartsu.

"Bok", reče Cedric, sve ih obuhvaćajući pogledom.

Svi rekoše "bok" osim Freda i Georgea, koji su samo kimnuli glavama. Njih dvojica nađu nisu u potpunosti oprostil Cedricu što ga porazio njihovu, gryfindorsku ekipu u prvoj metlobojskoj utakmici prošle godine.

"Je li se nahodili Arthur?" upita Cedricov otac.

"Nije se našao", odgovori gospodin Weasley. "Možda je na drugoj strani sela. A vi?"

"Ušli su ustati u dva, zar ne Ced? Mogu ti reći da ću biti sretnan ako položi aparacijski ispit. Ali neću se žaliti, inače je sramota."

"Koliko sam otprilike i platio za ulaznice. Premoći ćeš dobro prošao..." Amos Diggory se dobro namrštit.

"Weasleyjeva sina, Harryja, Hermionu i Ginny Weasleyjevu."

"Ovi crvenokosi", reče gospodin Weasley, pokazujući na Harryja. "Ovo je Hermiona, ona nova prijateljica - i Harryjeva sestra."

"Svi su oni brade", reče Amos Diggory, razlogaše se. "Potter?"

"Potvrdi Harry."

"Sebe sam navikao da za ljudi radoznato odmjera. Oni su kao se oni, na način kojim su njegovi prijatelji."

"Prema munjenkama ožlika na njegovu čelnu čelnicu, osjećao nelagodu."

Gaby Čeh

zadržim.

Pogled

izgubljen negdje

U mene je

turobno

čekao

nisam podnosio

taj

Mali

smijeh

Mali

Gledat ćeš

zvijezde.

moja zvijezda

će

biti

poklon.

noću

se

smiju.

zvijezde.

August Šenoa

ZAGREBU

Povrh starog Griča brda

Kao junak lijep i mlad,
Smjele glave, čela tvrda,
Slavni stoji Zagreb-grad;
Živ, ponosit,
Jak prkosit,

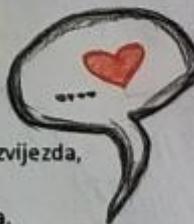
Kad slobode plane boj.
Tko tu klikô ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Mnoge bure povrh njega
Prosu svijeta udes ljut,
Al' pod krilom našeg stijega
On stajaše tvrd i krut.

Ljutit stresa
Juriš bijesa
I razmrvl vruga roj.
Tko tu klikô ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

Nad njim bljesnu zlatna zvijezda,
Da ugleda druga drug,
Kao soko iz svog gnijezda,
U daleki prhnu jug
Glas Hrvatsva,
Doziv bratstva:

Preni mi se, rode oj!
Tko tu klikô ne bi:
Slava, slava tebi,
Zagreb-grade divni moj!

imala praznika.

I tako mali princ pripitomi lisicu. A kad se čas odlaska približi:

- Ah! - reče lisica - plakat ću...

- Ti si kriva. - reče mali princ - ja ti zlo nisam želio. Ti si htjela da te pripitomim...

- Sigurno - reče lisica.

- Ali ti ćeš plakati! - reče mali princ.

- Sigurno - reče lisica.

Znaer, ništa ne dobijaš!

Dobijam, - reče lisica - zbog boje žita. Pa zatim doda:

- Hajde, da opet pogledaš ruže. Shvaćaš da je tvoja ruža jedinstvena na svijetu. Vratit ćeš se da mi kažeš zbogom, a ja ću ti pokloniti jednu tajnu.

I mali princ ode da ponovo pogleda ruže.

- Vi uopšte ne ličite na moju ružu, ništa vi još niste - reče on njima. - Niko vas pripitomio nije, niti ste vi koga pripitomile. Vi ste onakve kakva je bila moja lisica. Bila je ta lisica slična stotinama hiljada drugih. Ali sam ja od nje stvorio svog prijatelja, i ona je sada jedinstvena u svijetu.

Ruže su se nelagodno osjećale.

- Vi ste lijepe, ali ste prazne - još on njima reče. - Ne može se za vas umrijeti. Naravno, onem prolaznik bi od moje ruže mislio da liči na vas. Ali je ona sama važnija od svih vas, jer nju sam ja zalijevao. Jer, nju sam ja stavio pod stakleno zvonu. Jer, nju sam ja napravio zaklon. Jer, na njoj sam ja ubio gusjenice (osim dvije-tri, radi leptirova). Jer, nju sam ja slušao kako se žali, hvali, ili čak suči. Jer, to je moja ruža.

On se vrati lisici:

- Zbogom.

- Zbogom - reče lisica. - Evo moje tajne. Vrlo je jednostavna: samo se srećem dobro vidit. Oči ne vide ono što je bitno.

Ono što je bitno oči ne vide - ponovi mali princ, da ne bi zaboravio.

- Upravo vrijeme koje si utrošio na svoju ružu, nju čini tako značajnom.

- Vrijeme koje sam utrošio na svoju ružu... ponovi mali princ da bi zapamtio.

- Ljudi su tu istinu zaboravili - reče lisica. - Ali ti je ne smiješ zaboraviti. Zauvijek si odgovoran za ono što si pripitomio. Odgovoran si za svoju ružu.

- Odgovoran sam za svoju ružu... ponovi opet mali princ da bi zapamtio.

XXII

- Dobar dan - reče mali princ.

- Dobar dan - odgovori skretničar.

- Šta radiš ti ovdje? - upita mali princ.

- Razvrstavam putnike, u grupe po hiljadu - reče skretničar. - Otvaram vozove koji ih

Lana Radovanović

- To je moguće - reče lisica. - Na Zemlji se vide svakakve stvari...
- Oh! Nije to na Zemlji - reče mali princ.
Lisica postade jako radoznala:
- Na nekoj dragoj planeti?
- Da.
- Ima li lovaca na toj planeti?
- Nema.
- To je zanimljivo! A kokoški?
- Nema.
- Ništa nije savršeno - uz zdah reče lisica. Ali lisica se ponovo vratila na svoju misao:
- Moj život je jednoličan. Lovim kokoške, ljudi love mene. Sve kokoške liče jedna na drugu, svi ljudi su slični. Znač, dosadajem se pomalo. Ali, ako me pripitomiš, moj život će biti čariti sunce. Upoznat ću sunčane korake koji su različiti od svih drugih. Drugi koraci me tjeraju pod zemlju. Tvoji će me, kad muzika zvuči napolje, iz jazbine. A gledaj! Vidis li tamo ona žitna polja? Ja hljeb ne jedem. Žito mi nije od koristi. Žitna polja me ne podsjećaju ni na šta. A to je tužno!
Ali tvoja kosa je zlatne boje. I bit će divna kad me pripitomiš! Zlatno žito će me podsjećati na tebe. I zavolet ću šum vjetrova žitu...
Lisica zasuti, i dugo posmatraše malog princa.
- Molim te... pripitomi me - reče ona.
- Ja bih, - odgovori mali princ - ali nemam vremena. Moram da otkrijem neke prijatelje i da naučim mnoge stvari.
- Poznaju se samo pripitomljene stvari - reče lisica. - Ljudi nemaju više vremena da bilo šta upoznaju. Kupuju gotove stvari kod trgovaca. Ali pošto ne postoje trgovci kod kojih se mogu kupiti prijatelji, ljudi nemaju više prijatelja. Ako želiš prijatelja - pripitomi me!
- A šta treba da se uradi? - reče mali princ.
- Treba biti strpljiv - odgovori lisica. - Prvo ćeš sjesti malo podalje od mene, svako, u travu. Ja ću te gledati ispod oka, a ti nećeš ništa reći. Govor je ponekad izvor nesuglasica. Ali svaki sljedeći dan sjesti ćeš malo bliže meni.
Sutradan, mali princ ponovo dođe.
- Bolje bi bilo da si došao u isti sat - reče lisica. - Ako dođeš, na primjer, u četiri sata pod lije podne, ja ću biti sretna već od tri sata. I što vrijeme bude više odmicalo, ja ću biti sve sretnija. A već u četiri sata početi ću da se brinem i uznemirujem; otkrit ću cijenu sreće! Ali, ako budeš dolazio u bilo koji sat, onda ja neću znati u koje vrijeme da odjenem srce... Potrebni su obredi...
- Šta je to "obred"? - upita mali princ.
- I to je jedna preuzoravljena stvar - reče lisica. - To je ono što jedan dan čini različitim od svih drugih, jedan čas od svih drugih. Moji lovci, na primjer, imaju jedan obred. Svakog četvrtka plešu sa djevojkama iz sela. Zato je četvrtak prekrasan dan! Prošetam sve do vinograda. Kad bi lovci plesali bilo kad, onda bi svi dani bili međusobno slični i ja ne bih

sam pošao... skupljem... grad... abrao
prekras... dij... sebi: "To je on
ta... I to... zato...
dijete? ... a nećete...
da... dobiva...?"

... joj... buket...
fil... šar... i h...
... za... - obukao sam tam...
odij... na... joj opraštam...
sam ne... prošao... za njeram.

... roditelje moja nas je majka uvijek iznova
opominjala da... nikako ne... prvi bliže od...
metra... jer je sigurno... razni mikrobi...
... duboko povrijedila. Ilika...
reka kako... da moja majka neće, poput ostalih njoj
dobro znanih baka, već s vrata početi "buci-buci"
... prvi korak u krivom odgoju djeteta.]

U tako napetu raspoloženju stigismo do roditelja. Vrtar
ocigledno... rođajnu noć, pa je zadijemao i
tako smo svi zajedno uhugnuli pored nje...
nam je pokazala put do ženske sobe. Suzdržana daha,
pokucali smo i ušli. U sobi nije bilo nikoga. Stric Jakov, koji
se u svojoj karijeri može pohvaliti sa dva semestra farma
cije, objasnio nam je da je moja žena vjerojatno na poslije
porodiliskom predjedu.

U tom je času Ilika, koja je još uvijek uvrijedena,
... odnekud pobjednički zakliknula.

Eno ga!
... kad tamo... na kolicima poput onih
... leži nešto od glave do pete začahureno
u bijelo...]

Bože dragi - prosaputa ženina majka. - To je on! Zar
... buci-buci
... moje malo - moja će majka s uzdahom. - Srce
... malo

I tako su najtutuli učitelj. Uvijek tolike brige on ima danas još i nadzornika u školi. Sjedeti su stao je učitelj pred dake koji su zakasnili. Pero **pokazuje** rukom na djecu u razredu.

— Lako ovima. Sve sami jedinici i mazunci. Oni mogu spavati do osam sati. Ne dižu se na pašu ranom zorom kao mi.

Učitelj se udobrovoljio. Nato reče cijelom razredu:

— Eh, tako je! Lako se vama čuditi. Vi nemate druge brige osim škole. Sjednite i smirite se. Nadzornik će za koju minutu doći u naš razred.

Pod je u sobi bio **neobično** čist. Nigdje ni jedna prašina. Prozori su s južne strane otvoreni. Lastavice se zalijeću prema njima. Peč je osvijetljena. Na stolu stolnjak. Na njemu vaza. Tko ju je samo donio? Vaza je starinska (Stara umjetnost), rekao bi Pero). Na vazi je ukras u glavi vrazlička. Izbaceni mu rošćici i isplazeni žetki djece u razredu. Medo se zalijeću u vazu i pokušava udobiti svoje **lice** kao vrazlik na njoj. Spazili to daci, pa se smiju.

— Oh, što radi Medo?! Oh, što radi, maljko mila!

— Pusti! — umiruje učitelj. Utišava zamor. Poslije se brzo opet za glavu i više.

— Ne lupajte tim cipelama!

Odgovaraju daci jednoglasno:

— Mi smo bos!... Sad je četo.

— Da. Nogama, hjedoh reci! — više učitelj. — I opet ste noge ponijeli u školu, dakako!

— Sali se učitel', ali nakon nekoliko minuta opet se uzrujavao.

— Djeco! Što to tako zaudaraju? Cvijeće ili zabode!

— Mi mišimo, zabode zaudaraju! — govore daci.

— Zatvorite ih! Oni su otvoreni.

Odlazi nekoliko daka. Vraćaju se:

— Zahodi su zatvoreni.

— Cvijeće zaudaraju. Bol od njega glava — govore **djevojčice**. Drugi viču:

— Zahodi su kroz **Osjećaju** se kroz zid. Barometar ide nahjevo. Bit će kiše.

— Nel! Cvijeće zaudara!

— Zahodi! — Cvijeće! — Zahodi! — **Cvijeće!**

Svada se vraća u razredu. Učitelj lupnu šakom po stolu. Daje dacima lijek protiv nerada u razredu:

— Dijete ćete dobiti od nekoliko milijuna na veliko djelo sa četiri brojke!

— To je nešto za našeg Divljaka! Divljak naprijed — viknuše dječaci.

Uđe nadzornik. Rukuje se s učiteljem. Stane ispred djece, a onda će učitelj dacima:

— Djeco! Kod nas je naš gospodin nadzornik!

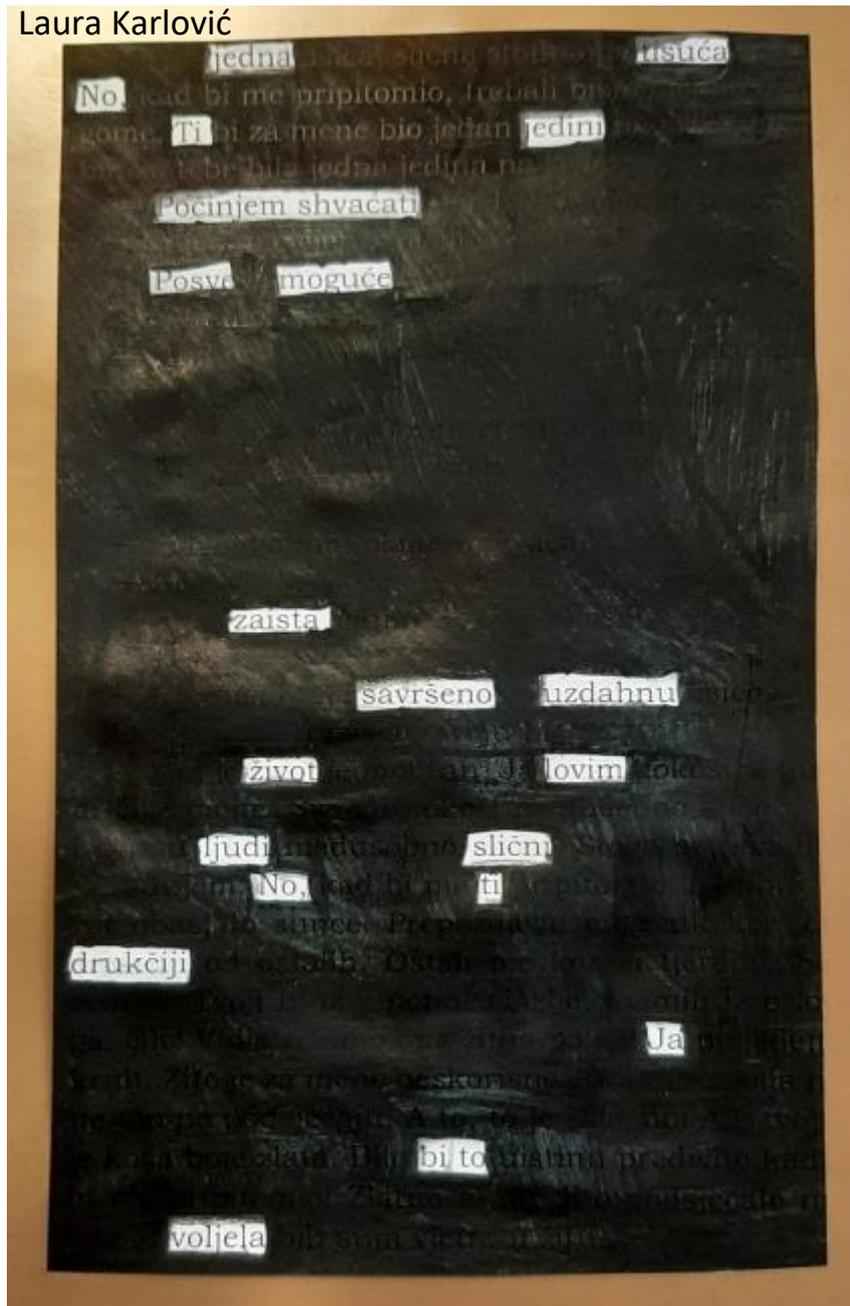
U razredu taji. A i što će djeca na to?! Da kazne **Drago** nam je! Hoćete li nam popodne dati odmor? — To ne smiju. Zato šute i čekaju.

— Izvodite sjediti! — reče učitelj. Mnogo zbunjenih daka rekdo je zajedno s nadzornikom: hvala, svi sjedoh.

Nadzornik je izvadio lijepu džepnu maramicu. Razmotavao ju je dugo i s uživanjem. Svimim je je razmotavao i uskliknuo se. Onda je izvadio malu četkicu i prigladio brkove. Pri tom je govorio:

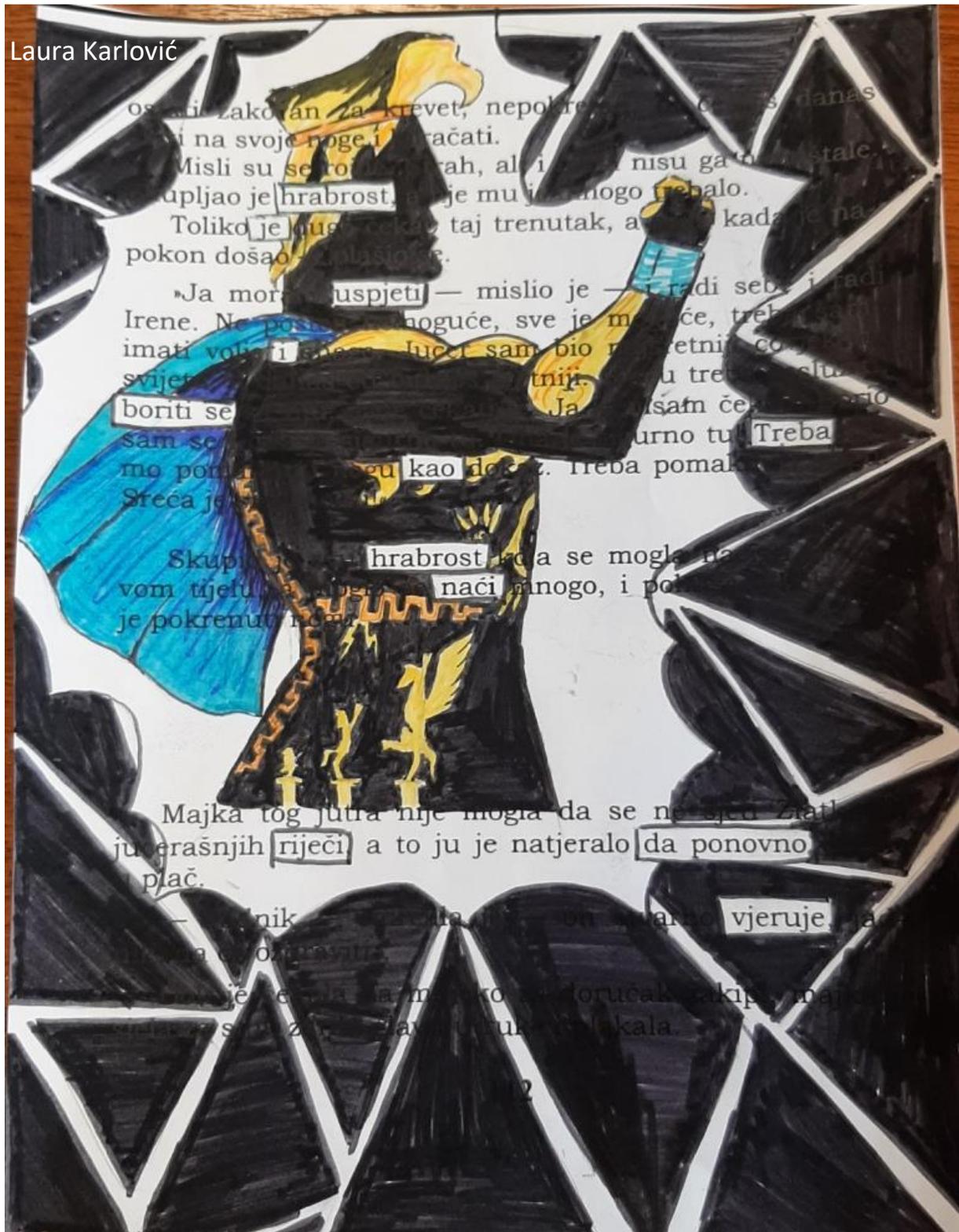

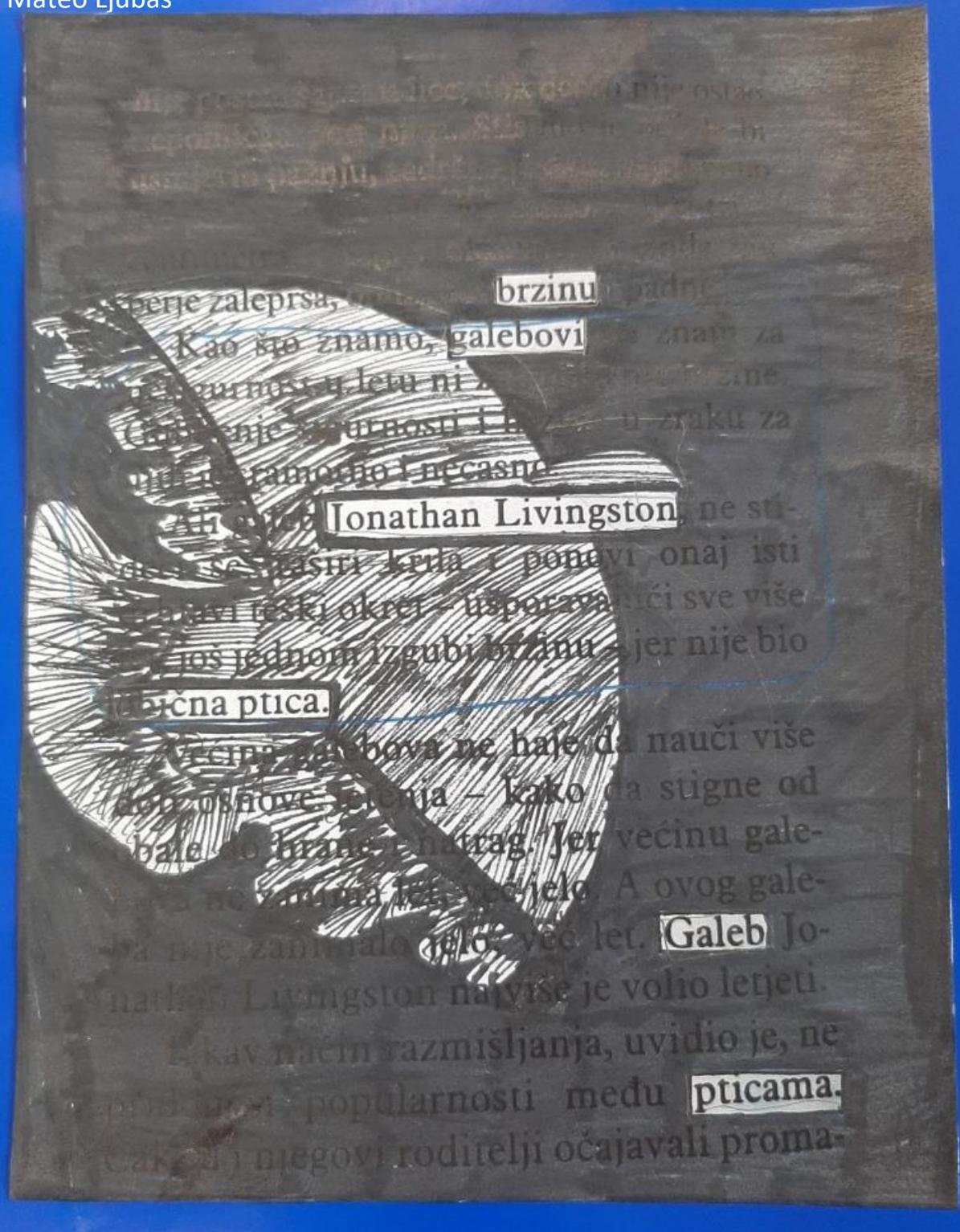
Laura Karlović

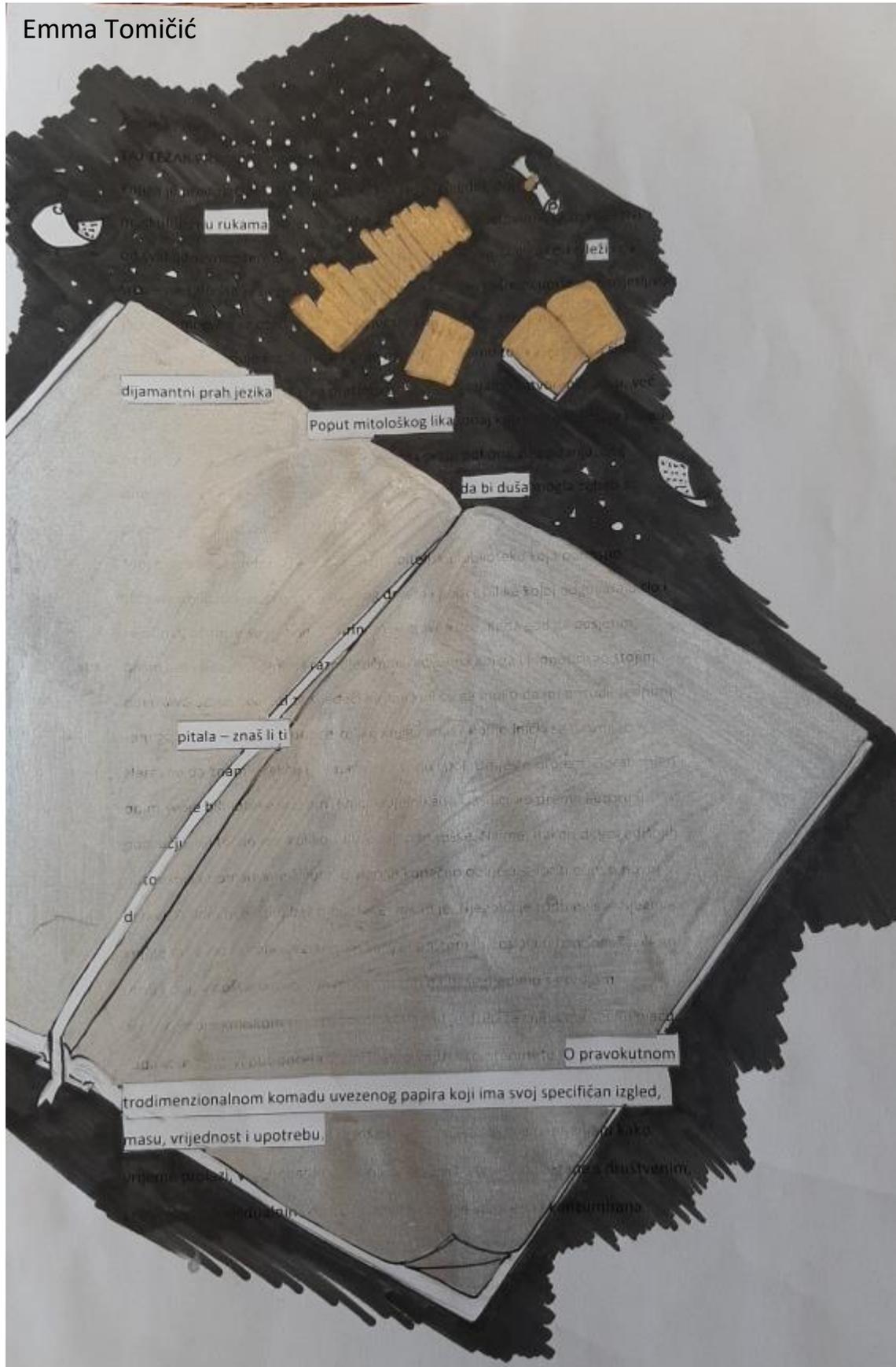
jedna
No, kad bi me pripitomio, trebali bi
gome. Ti si za mene bio jedan jedini
bi se bila jedna jedina ne
Pocinjem shvaćati
Posve moguće
zaista
savršeno uzdahnu
život lovim
ljudi među slični
No, kad bi ti
drukčiji
Ja
bi to
voljela

Laura Karlović

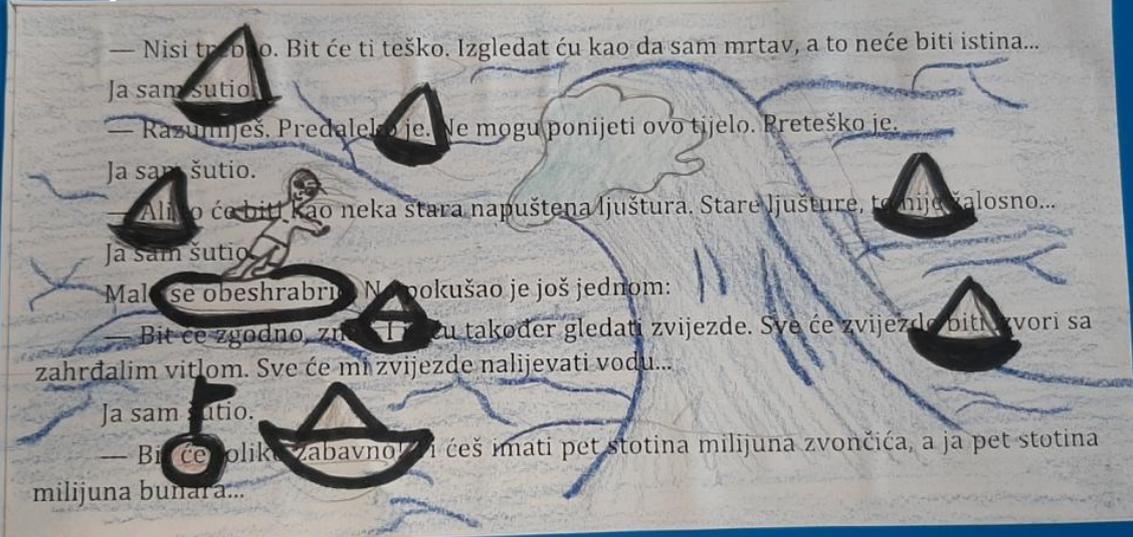

Emma Tomičić

Tea Ratajc

— Nisi trebao. Bit će ti teško. Izgledat ću kao da sam mrtav, a to neće biti istina...
Ja sam šutio.

— Razumiješ. Predaleko je. Ne mogu ponijeti ovo tijelo. Preteško je.
Ja sam šutio.

— Ali to će biti kao neka stara napuštena ljuštura. Stare ljušture, to nije žalosno...
Ja sam šutio.

Malčice se obeshrabrio. Ne pokušao je još jednom:

— Bit će zgodno, znate. Ti ćeš također gledati zvijezde. Sve će zvijezde biti izvori sa zadržalim vitlom. Sve će mi zvijezde nalijevati vodu...

Ja sam šutio.

— Bit će toliko zabavno! Ti ćeš imati pet stotina milijuna zvončića, a ja pet stotina milijuna bunara...